

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12).
Fiume, Clotilde utca (Via Clotilde) 4. szám. I. em.
Nyomda telefonszáma lapzárta előtt 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre . . . 36 kor. | Negyed évre . . . 9.- kor
Fél évre . . . 18 . | Egy hóra . . . 3.20
EGYES SZÁM ÁRA FIUMBAN 10 FILLÉR,
Hivatalos hirdetések milliméter sora 50 fill.

A készpénznélküli forgalom.

Irta: Agoston Gábor.

III.

Az Angliában divatos „crossed check”, „keresztezett csek” azzal a tulajdonsággal van felruházva, hogy csak egy banknak a másikkal való leszámolására használható. Ezen keresztezett csekkel azt kívánják elérni, hogy elszámolása nagyobb biztonsággal történjék, mert ha egy bank mutat be egy cseket, akkor az a csek bizonyosan minden jóhiszemű követelménynek megfelel. A keresztelést jogában áll a kibocsátónak megcsinálni, a mely két párhuzamos, tintával húzott vonalból áll, a csek szövegében keresztül, a mely két vonal közé még a „crossed”, „keresztezett” szó is a csekre ráíratik. De ezt a keresztelést bármely későbbi forgató is megcsinálhatja. Az angol üzleti szokás szerint a keresztelést azért végzik, hogy a csek biztonságát erősítsék, s ne fizetessék ki készpénzben, hanem csakis elszámolási alapul szolgáljon két bank között. Rendszerint nagy összegek csekbeni fizetése alkalmával alkalmazzák.

Az említett igazolt csekkel kapcsolatban s az amerikai szokások alapján, egy másik nagyszabású alkalmazhatóságát a cseknek honosíthatjuk meg nálunk, ha az állam is belátja annak praktikus voltát. Gondoljunk csak arra, mennyi vasuti fuvart fizet Fiume egy évben az érkezett rakományok után. Fiume végállomás lévén, itt a legtöbb kocsi megáll s az árut kirakva itt hagyja. De gondoljunk csak arra, hány százezer vasuti kocsi fuvarját fizetik készpénzben az egész országban. Vegyük csak a személykudományokat, a gabonakudományokat, hol van a cukorrépa, vasérc, a fa forgalma, a melyek mindegyike százezer és százezer kocsi rakományra rug. Ma, ha fuvart fizetünk, mit teszünk? Elmegyünk a bankunkhoz, ott felvesszük a fuvarokhoz szükséges pénzösszeget, onnan megyünk a vasuti pénztárhoz s ezt a pénzt befizetjük. A vasut a pénzt egy másik pénztárnál gyűjti s onnan megy egy másik gyűjtőhelyre, míg nagy vándorlás után valamelyik állampénztárba kerül. Mennyi munkamegtakarítást, mennyi időmegtakarítást jelentene, ha ezt a száz milliót ily „certified”, „igazolt” csekkel lehetne a vasutnak megfizetni. A dolog oly egyszerűen volna megoldható, hogy a terv átgondolása után nem is tudjuk miért nem csináltuk meg már előbb.

Az O. M. Bank adjon ki a bankoknak „fuvardíj csekkönyvecskéket”, azaz csekkönyvecskéket, a melyek csakis a készpénznélküli forgalom általánosítása ré-

Ezen fuvardíj csekkönyvecskéket az egyes bankok az üzletfeleiknek adnák. Tehát minden ily csek, azaz ily fuvardíjesek az O. M. Banknál volna fizetendő, de a csek szövegében egy benyomtatott s megjelölt helyen kellene annak a banknak az igazolást elvégeznie, a mely a csekkönyvet üzletfelének kiadta. Már most az egyéni cég, ha fuvart akar fizetni, kiállítja a cseket s elküldi a gyakorlókat a bankjához, a mely a cseket igazolja és az igazolással a csek egy bankbeli kötelezettséggé lett. A bank aztán még, hogy a cseket megvédje minden merénylet ellen, a szövegben egy megjelölt helyen a csek összegét a szokásos lyukasztóval, sőt még írásban is megismételheti. Lehetnek ezek a fuvardíjesek valamely különleges papíron is nyomva, hogy azokon minden kísérlet, valamely szabályellenes ténykedéshez nyomban látható legyen. Ha aztán ez a fuvardíjesek, az igazolás után eljut a vasuti pénztárhoz, ott bármely nagy összeg helyett fizetettik, tehát sem számlálás, sem csomagolás nem szükséges. A vasut még azt is megteheti, hogy a csekhez tartozó valamely szelvényt levágja s elküldi aznap az O. M. Bankhoz, ahol a megfelelő bank terhére a fuvardíjesek összegét elkönyvelhetik.

Ha most a a vasutnak pénzre van szüksége, már itt Fiumében, beválthatja ezen fuvardíjeseket itt is, ha pedig nincs, úgy a csekkel mennék a felettes pénztárba, a mely aztán megint annyit válthat be, a mennyi készpénzre szüksége van. Az utolsó állomás valamely állampénztár, mely ezen fuvardíjeseket benyújtja az O. M. Banknál. Míntán az O. M. Banknak majdnem minden nagyobb városban van fiókja, a beváltás nehézséggel nem járhat. Meglehet ezen csekken jelölni, hogy melyik városokban mutatathatók be az O. M. Banknál, aszerint, hogy a fuvardíjfizetés milyen városban történik s aszerint, hogy a vasut szabályai szerint a nála befolyt összegek milyen városokban mennek keresztül, míg végre valamely állampénztárba kerülnek. De a vasut nem csak kap pénzt, hanem ki is ad pénzt és fizetésre is ezen bevett fuvardíjeseket használhatná, hogyha az O. M. Bank formái ezt megengednék. De mert a vasut óriási összegeket fizet a postatakarékpénztár útján, ezeket a kapott fuvardíjeseket átadhatná a postatakarékpénztárnak, amiáltal ott betétjét növelheti. A további leszámolást aztán elvégzi a postatakarék az O. M. Bankkal. Nem mondunk sokat, hogy a Máv. ezzel, vagy más hasonló rendszerrel évente közel egy milliárdot forgalmazhatna készpénz nélkül. Míntán a Máv. nem kalkulál kamatvesztéssel, tehát az egy vagy két napi esetleges kamatvesztés nem órintható, amely a csek forgalom általánosítása ré-

ven érhetné. Ellenben a megtakarítás ugy munkában, mint időben, mint anyagban tetemes. Ez tagadhatatlan. A vasut felei szintén sok munkát és időt takaríthatnak meg, mert egy cseket kiadni sokkal könnyebb, mint annak nagyobb összegét leszámolni, azt újra ellenőrizni, továbbá egy ily cseket bármely okos alkalmazott is elviheti a bankhoz igazolásra és a vasut fizetés végett, míg a készpénzzel már egy bizalmi embert kell küldeniük. Ennek idejét pedig jobb célokra lehet felhasználni.

Előbb már egy kapcsolatban említést tettem a postatakarékpénztárról s most ezen intézményről is meg kell egyet-mást említenem. Ma, ha a postatakarékpénztár egyik számlatulajdonosa nevében kifizet egy másik félnek készpénzt, akkor ez a felvevő fél értesítést kap, a mely utalványt jelent valamely postahivatalra. Miért ne tartalmazza ez az utalvány azt a megjegyzést, hogy egy bank útján is beváltható, mely esetben az utalványt kapó fél, egyszerűen mint cseket kezeli ezt a papírt s a többi csekjeivel együtt a bankjánál helyezi el? A leszámolást a bank megint csak clearing ház útján intézheti, ahol valamennyi ilyen postatakarékpénztárbeli utalvány összegyűl s a clearing ház által egyszerre mutatathatna be a megfelelő postahivatalnak.

Egy másik, a készpénzforgalmat csökkentő külföldi példát is a postatakarékpénztár valószínűleg meg. Amerikában a posta, a nálunk divatosposta utalványok rendszere helyett, u. n. „money order” rendszerét vezette be s ilyen „money order”-et, „pénz utalványokat” bocsát ki. Egy kis űrlapon a megrendelő felírja a címzett nevét és lakóhelyét s a saját nevét és lakóhelyét, lefizeti a megrendelt összegnek megfelelő utalvány összeget, hozzáadva a postának járó közvetítő díjat. A megrendelő megkapja in natura az utalványt, amelyet cseknek is nevezhetünk s maga küldi el a címzettnek. A címzett ezt az utalványt átadhatja bankjának, amely a pénzt nyomban ki is fizeti, de ha nem volna csekkontója, elmegy az illető város postahivatalába s felveszi az összeget. A posta mint igazoló alapot elfogadja a postán átment leveleknek egy borítékját. Míntán egy ilyen utalvány forgatható is, az olyan címzett a kinek nem volna csekszámolója, átadhatja egy olyan ismerősének, akinek van csekszámolója s az váltja be a bankja útján a postánál a megfelelő összeget. Az ilyen postautalványok, nem szólnak nagyobb összegről Amerikában, mint 500 dollárról, mert a posta nem akar versenytársa let magánbankoknak.

(Folytatjuk.)

ADAKOZZUNK

- a magyar Vöröskereszt Egylet

Wilson béketárgyalásokat kezdeményezett a központi hatalmakkal?

A román fegyverszünetet meghosszabbították. - A szerbek azonnali békét követelnek. - A hollandiai hajók ügye. - A nyugati fronton várják az offenzíva megkezdését.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTESE.

BUDAPEST, márc. 20. (Hívtatalos). Nem volt jelentős esemény.

A vezérkar főnöke.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, márc. 20. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nincs újság.

Ludendorff, első főszállásmeister

Francia-belga harctér.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, márc. 20. A nagy főhadiszállás jelenti:

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy a-csonala:

Porosz, bajor és szász hadosztályok rohamcsapatai Flandriában eredményes felde ritéseket végeztek és közben több mint 300 belgát elfogtak. Este a tengertől a Labasés-csatornájig fokozódott a tüzharc. Az areconal többi részén mérsékelt határok között maradt.

A német trónörökös és Gallwitz hadcsoportja:

Jarincourt-nál badeni rohamcsapatok erős harc után 20 foglyot hoztak magukkal az ellenséges árkokból. A tüzharcig harc Reims mindkét oldalán és a Champagneban időnként feléledt, Verdun északi arconalán erejében növekedett. Felderítéscinket folytattuk. A Maas keleti partján északi osztagok 56 foglyot szállítottak be.

Albrecht württembergi herceg hadseregharcvonala:

A lotharingiai arconal számos szakaszán, a Vogézekben és Sundgauban a franciák élénk tevékenységet fejtettek ki. Tegnap légi harcban és a földről 23 ellenséges repülőgépet lőttünk le.

Ludendorff, első főszállásmeister

A LENGYEL KÉRDÉS MEGOLDÁSA.

BÉCS, márc. 20. A lengyel kérdésben folyó tárgyalásokon még nem ejtették el az osztrák-lengyel megoldást, azonban mindaddig nem tárgyalják tovább, amíg Lengyel ország függetlenségének kérdése tisztázva nincsen. Károly Albert főhercegen kívül Krisztián herceget, a szász király fiát és Albert württembergi herceget is emlegetik jelölteként a lengyel trónra.

HOLLANDIA NEM TELJESÍTI AZ ANTANT KÖVETELÉSEIT.

BERLIN, márc. 20. Illetékes helyről jelentik, hogy Hollandia biztosította róla Németországot, hogy semmiesetre sem teljesíti az antánt követelését.

MEGHOSSZABBÍTOTTA A ROMÁN FEGYVERSZÜNETET.

BERLIN, márc. 20. Tegnap jött le a Romániával kötött fegyverszünet, melyet legfeljebb 8-14 napi időtartamra meghossz-

szabítottak. Remélhető, hogy a végleges béke ezen idő alatt létre fog jönni.

MEGALAKULT AZ ÚJ ROMÁN KORMÁNY.

BUKAREST, márc. 20. Jassiból érkező jelentések szerint Marghiloman elnöksége alatt megalakult az új román kormány. A kormány valamennyi tagja barátságos érülettel viseltetik a központi hatalmak iránt.

BEFEJEZTÉK AZ ANTANT LONDONI HADITANÁCSÁT.

LONDON, márc. 20. Az antánt legfőbb haditanácsának fontos tanácskozásai, melyeket Londonban tartottak az angol miniszterelnök elnöklése alatt, befejezést nyertek. A tanácskozásokat március 14-én, 16-án és 17-én tartották. Résztvettek rajta Anglia, Franciaország és Olaszország miniszterelnökei, valamint több más miniszter és katonai tanácsadó.

MINISZTERTANÁCS.

BUDAPEST, márc. 20. Tegnap délután minisztertanácsot tartottak az általános választójog ügyében. A minisztertanács szoros összefüggésben áll Vázsonyi és Serényi miniszterek mai audienciájával.

HIREK.

JAPÁN.

Oroszországnak egy év alatt történt teljes katonai összeomlása. Japán hagyományos terjeszkedési politikáját egy csapásra teljesen megváltoztatta. A legtöbb három évtizedben a japán terjeszkedés elsősorban délkelet felé és dél felé irányult. A kelet-ázsiai hollandi és francia birtokok, sőt bizonyos mértékben Keletindia is, továbbá a Csendes Óceán szigetcsoportjai, az amerikai uralom alatt álló Filippini szigetek is, sőt amúgy délre is erősen érezték a japán nyomást. A sárga veszedelemnek egész irodalma kelletkezett az Egyesült Államokban s csak rövid idő kérdéseinek tetszett, hogy Japán és Amerika között a Csendes Óceán hegemoniájáért küzdelem indul meg. De Angliában is nagy volt az érzékenység. A gyorsan nöpesedő Japán terjeszkedési hullámai az ausztráliai szárazföldön s az indiai angol birodalomban is már-már érezhetővé vált. Amerika és Anglia minden törekvése tehát oda irányult, hogy ezt a nyomást enyhítse vagy ha ez nem sikerül, más irányba terelje. Ez a törekvés a világháború folyamán is formálódott. A kérdés azonban csak békés uton volt megoldható, mert azzal Amerika is Anglia is tisztában volt, hogy a teljesen önművelten Japán a világháború küzdelmeiben többé kevésbé megviselt Angliával szemben, sőt Amerikával szemben is a siker kilátásával vehető fel a küzdelem. Ha tehát gondolták is a Japán elleni háborúra, ezt az elhatározásukat csak 20-30 évvel későbbi időben valósíthatták meg.

A világháború folyamán volt egy olyan

Japán nem jól érezte magát jelenlegi szövetségesei társaságában és szívesen kerestet volna csatlakozást egy másik hatalmi csoportozathoz. Németország a közelédeknek ezt a kedvező pillanatát elmulasztotta s ma az események annyira más irányba fejlődtek, hogy Japán nem is keresné a közelédek. Az történt ugyanis, hogy Oroszország katonailag teljesen összeomlott s így Szibéria hatalmas területei okosó prédálul kínálkoztak. Elemi törvény az, hogy a terjeszkedő erő mindig a legkisebb ellenállás irányában folytat magának. Ez az irány most adva van s elmúlt az idő, talán évtizedekre, talán viszatérhetetlenül, hogy Németország a fővöl kelet lehatalmasabb birodalmát szövetségül nyerhette volna meg. Pedig nem is nagyon régen egy hatalmas párt működött Japánban. Ez a párt követelte, hogy Angliának mondják fel a szövetséget. Németország a pillanat jelentőségét nem fogta fel. Hanem megkímélődve keleti sikereitől egyenesen Anglia és Amerika javára dolgozott. Angliának mi sem volt könnyebb, mint az, hogy Japánt a maga területéhségének ki-elégítésére Szibéria irányába fordítsa meg. Ezzel nemcsak Anglia és Amerika szűkült meg a japán nyomástól, hanem ha a japánok telezték Hollandiát is, amelynek keletázsiai birtokai a japán aspirációk ki-elégítésének.

Aki a japán eseményeket figyelmeztetési, félreérthetetlenül megérti a japán terjeszkedési politikában beállt fordulatot. Japán Szibériában oly mélységig fog előnyomulni, hogy a maga részére szükséges területet bőségesen biztosítsa. Tesei ezt két azelőtti veszedelmes konkurrensének, Angliának és Amerikának a hozzájárulásával. Az így létrejött helyzet Japán és Oroszország között a jövőben surlódások és összeütközések hosszú sorozatát hozhatja magán. Megosztja s részben egészen leketi Oroszország erejét s lehetetlenné teszi, hogy Anglia perzsiai törekvéseinek sikeresen elmentállhasson. Ezt szülte a német politika, holott a német érdekek azt követelték volna meg, hogy Angliának Ázsiában Oroszország legyen és maradjon a legállhatatosabb és legerőteljesebb ellenfele. Németország nagy sikereket vívott ki a keleti arconalon, de Anglia a háttérben barátságos arenalattal mosolyog ezekhez a sikerekhez.

A király köszönete. A város vezetősége táviratilag fejezte ki szerencsekívánatait a király előtt a legifjabb főherceg születése alkalmából. Ma érkezett le a kabinetiroda válasza, melyben tudatja, hogy őfelsége Finn városának szerencsekívánatait legkegyelmesebben szíves köszönettel tudomásul venni méltóztatott.

Kitüntetés. A király Szauder Viktor finn pénzügyési felügyelőt a háború alatt teljesített kitűnő szolgálatai elismerésül a hadi kitüntetéses Ferenc József-renddel tüntette ki.

Szabad Liecum. A Szabad Liecumban f. é. március hó 20-án szerdán Kamkovszky Ferenc min. tanácsos fog előadást tartani Törökországról. Az előadást vetített képek kísérik. A közönség bizonyára az eddig megszokott érdeklődést fogja tanúsítani a rendkívül érdekesnek ígérkező, aktuális előadás iránt.

Adományok a Vöröskeresztnek. Brand Bernát és Tárca helybeli cég 200 koronát juttatott Jekelfalussy kormányzó kezéhez a finn Vöröskereszt-Egylet céljaira. — A Cserző, anyaggyár r. t. 50 koronát adományozott a Vöröskeresztnek koszorúmegváltás címén Ruman Eduárd igazgató alhunya alkalmából. A választmány köszönettel nyugtázza az adományokat.

A Hitelbank 50-ik mérlege. Minden néplés mellőzésével, tartotta meg szorban Magyar Államok Hitelbank igazgatója

n érlegmegállapító ülését. A mérleg adatai re-
korderedményt mutatnak, amelyek a részvé-
nyesnek szebben hangzanak minden jubileumi
beszédnél. Az 1917. évi mérleg 24,625.612 K 31 f.
tisztá nyereséget tüntet föl. Az igazgatóság el-
határozta, hogy a közgyűlésnek indítványozni
fogja, hogy 1917. évi osztalékul folyó évi április
negyedikétől kezdve részvényenként 52 korona
fizetassék ki, 1.500.000 K a rendes tartalékalap
és 1.000.000 K az ingatlanok tartalékának java-
dalmazására fordítassék s végül 1.052.391 K 13
f. új számlára vitessék át. Az igazgatóság egy-
üttel javasolta fogja, hogy a háborúval kap-
csolatos jótékonyági, valamint általános kul-
turális célokra 1.000.000 K, a nyugdíjalap érös-
bítésére 2.000.000 K és az intézetnél az alkalma-
zottak részére feunálló jóléti berendezések kibő-
vítésére 1.000.000 K az évek folyamán e cébra
gyűjtött nyereségelővitelből, az alkalmazottak
rendkívüli jutalmazására pedig 800.000 K az
1917. évi üzleteredményszámla terhére fordít-
tassék. A Hitelbank 1917. évi mérlegében kitün-
tetett 24,625.612 K 31 fillér tisztá nyereség az
1916. évi eredménnyel szemben 8,194.408 K 93 fill-
lérel nagyobb, illetve a nyereségáthozatokban
rejlő különbségek tekintetbevételével 7 mil-
lió 354.183 K 31 fillérel kedvezőbb. A bank af-
filiált vidéki pénzüintézetei — melyek száma is-
mét öttel gyarapodott — a lefolyt évben is tel-
jesen kielégítő eredményt értek el. Az intézet
nérelgszerűen kimutatott összes saját tőkéje —
tekintetbe véve az 1917. évi nyereséget — a fen-
tiek értelmében leendő felosztásánál — a 231 mil-
lió koronát meghaladja. A saját tőke az inté-
zetre kezelés végett bízott idegen tőkékkel
együtt az 1917. év folyamán 1250 millió koroná-
ról 527 millióval 1777 millió K-ra emelkedett. Az
igazgatóság mérlegmegállapító ülésében elhatá-
rozta, hogy a közgyűlés elé az intézet alapítók-
ének fölemelésére vonatkozó indítványt tes-
jeszt. A tőkeemelés mérve, időpontja és egyéb
módozatai tekintetében a közgyűlésnek teendő
javaslatot az intézet igazgatósága röviddel a köz-
gyűlés előtt megtartandó ülésében fogja meg-
állapítani. Az alapszabályok értelmében a rész-
vényesek a kibocsátásra kerülő új részvényekre
részvénybírlak arányában elővétel joggal
bírnak.

Miért drága a cipő? (Pannaszos levél.) Eze-
zel a kérdéssel minduntalan találkozhatunk,
egyik-másik napilap hasábjain, ahol a válasz
mindig csak az, hogy ez vagy az a cipész, cipő-
kereskedő csak nagyon magas árban volt haj-
landó cipőt készíteni. Egy most tudomásunkra
jutott eset folytán módunkban áll erre a kérdé-
sre azoknak, akiket illet, egy egész más válasszal
szolgálni. Az eset a következő: Mult év augusztus-
ban a Cipőgyártókereskedők Egyesülete aján-
latot tett az akkori kereskedelmi kormányának,
amelyben azt kérték, hogy részesítsék őket is
megfelelő bőségszabályban és ők kötelezik magu-
kat az szerződéses gyáraikban elkészíteni és a
kész cipőket páronként 60 koronánál nem drá-
gábban forgalomba hozni. De egyben kérésükben
helyezték, hogy minden valószínűség szerint
már 50-55 koronáért képesek lesznek egy kitűnő
minőségű cipőt juttatni a fogyasztónak. Aján-
latukban a kormányának, Cipőközpontra vagy
hőbeszerzőnek a legmesszebbmenő ellenőrzést
és betekintést ajánlottak fel. Csak természetes
lett volna, hogy akkor, amikor egy pár cipő ára
2-300 korona között váltakozott és még ilyen
árban sem igen lehetett kapni, az ajánlatot az
illetékes körök azonnal letárgyalják, elfogad-
ják és azóta a közönség elégedetten viselne eze-
ket az 50-60 koronás jó cipőket, a 300 koronás
helyett. Amilyen természetes, hogy a közérdek
szempontjából az illetékes köröknek így kellett
volna eljárni, ugyanolyan természetesnek kell
venni a mi viszonyaink mellett azt az indolen-
ciát, hogy erre a rendkívül fontos ajánlatra hat
hónap óta még nem is válaszoltak és türelt,
hogy a cipő most már nem 300, hanem 4-500 ko-
ronába kerüljön. Hát azért drága a cipő, mert az
illetékes központ, a Népszínházati, így akarja.

K. V.

Pénzügyörök táncmulatsága. A fiúmei
pénzügyörök e hó 16-án és 17-én jótékonycélu
táncmulatsággal kapcsolatos táncvizsgát tartot-
tak az egy hónapig terjedő tánciskolájuk befe-
jezésül a pénzügyörök lakatya áterében. A
jótékonycélu táncmulatságon, melynek tisztá jó
vedelmé a háborúban elesett pénzügyörök özve-
gyeinek és árvaiknak támogatására szolgált, meg-
jelentek Szánter Viktor felügyelő és neje, mint

a mulatság védnökei, továbbá Jakovics Ferenc
főbiztos, Cindric ezredes és az összes pénzügyörök
tisztviselők. A mulatság kitűnően sikerült és a
vendégek a késő éjjeli órákig maradtak együtt.

A győri hajógyár. Már említést tettünk ar-
ról, hogy az Ausztró-Americana több bankkal e-
gyetemben Győrött hajógyárat akar létesíteni.
Az alapítók 10 millió K lesz. A vállalkozásban a
Magyar Bank is jelentős részt vállalt.

Az olasz textilszákmány. Az olaszországi
szákmányból eddig 34 vagon pamut érkezett az
ausztriai Marlesdorf állomásra. A pamut 70
százaléka keletindiai, 30 százalék pedig ameri-
kai eredetű. Az amerikai pamutot a hadügymi-
niszterium a Pamutközpontra utján varrócérná-
nak dolgoztatja fel. A keletindiai anyag pedig
a fonók rendelkezésére áll majd. A magyar és az
osztrák gyárak a kvóta arányában részesednek,
de a magyar érdekelttség 3 és fél millió méter-
előállítását intézi majd.

Éneklőmadarak védelme. A rend-
őrség tudatja, hogy a mezei és erdei énekes-
madarakat pusztítani szigorúan tilos, ezeket
tehát sem lelőni, sem összefogdosni nem
szabad. A tilalom ellen vétőket szigorúan
meg fogják büntetni.

Megbíntették a gázgyárat. A fiu-
mei gázgyár — mint már megírtuk — a vá-
rosi tanács beleegyezésével felemelte a gáz
árát noha szerződéses kötelezettsége van ar-
ra, hogy a gázt köbméterenként 14 fillérről
szállítsa a fogyasztóknak. A jogtalan áremel-
lés miatt a rendőrség eljárást indított a gáz-
gyár ellen. Ma délelőtt tárgyalta ezt az
ügyet a rendőrbíróságon, ahol Wittek igaz-
gató a gázgyár képviselőjében azzal védeke-
zett, hogy a magas szénbeszerzési árak és
gyártási költségek miatt a monarchia összes
gázgyarai kénytelenek voltak felemelni a gáz-
szolgáltatás árát és a fiúmei gázgyár sem
térhetett ki ezen kényszer elől. A rendőrbí-
róság nem fogadta el ezt a védekezést és a
gázgyárat 600 korona fő- és 400 korona
mellékünetetésre ítélte. Figyelmezteti a rend-
őrség a gázfogyasztókat, hogy senki se fizet-
sen a gázgyárnak többet a fogyasztott gázért,
mint amennyit az érvényben levő szerződés
szerint eddig fizetnie kellett. Wittek igazgató
megfelelőbbre az ítéletet.

Elgázolás. Az Andrassy-téren ma
delelőtt elűtött egy arra haladó férfit, aki oly
súlyos fejsérülést és agyrázkódást szenvedett,
hogy eszméletlenül szállították be a kórházba.

Drága cérna. A rendőrbíróság 500
korona pénzbüntetéssel sújtotta Krizman János
kézműlárkereskedőt, mert a megállapí-
tott maximális áránál drágábban árusított
cérnát.

Kigyulladt szemeteszkocsi. A hal-
csarnok mögött éjjel 2 óraker kigyulladt egy
szemeteszkocsi. A városi tűzoltók kivonultak
és eloltották a tüzet.

Tőzsde. A budapesti tőzsde mai árfolya-
mai a következők: Lesz. Bank 101. Magyar Hitel
1263. Osztrák Hitel 818. Agrár 914. Hazai 472.
Magyar Bank 535. Atlántica 1190.

Apollo Mulató (Via Al. Volta 6.) Estén-
ként pont 8 órától előadás, utána kabaré.

LEGUJABB.

BÉKÉTÁRGYALÁSOK!

ROTTERDAM, márc. 20. A New York
Herald közlése szerint az ántánt és a köz-
ponti hatalmak között békelárgyalások van-
nak folyamatban, melyekhez a kezdeménye-
zős Wilson részéről kövült ki.

A HOLLAND HAJÓK ÜGYE.

BERLIN, márc. 20. Koch tengerügyi, a ten-
gerészeti vezérkar főnökének helyettese kijelen-
tette a Wolff-ügynökség társasága előtt, hogy

az ántánt Hollandia hajótereinek csak arra a ré-
szére tette rá a kezét, amelyik Hollandia terü-
letén kívül, tehát tulajdonképpen a kezeiben van,
nem pedig arra, amelyik Hollandia saját kikö-
tőiben van. Ezzel mintegy 320.000 tonna hajóter
maradt Hollandiában.

AMSZTERDAM, márc. 20. A börzén
elterjedt hírek szerint az ántánt nem fogad-
ta el Hollandia javaslatait, amelyeket a ha-
jók átengedése dolgában tett. Egész Hollan-
diában nyomott a hangulat, mert a Német-
országból eddig rendszeren érkezett szénvona-
tok elmaradtak és ebből arra következtettek
hogy Németország el fogja zárni határait.

RENDCSIN.

PETERVÁR, márc. 20. Tegnap német,
magyar és osztrák csapatok Charkow-
Kurszk irányában több fontos pontot elfog-
laltak, így megnyitották az ut ezen két
város felé. Charkowot kiűritették. Moszkvai
lapjelentések szerint Odesszát négy ezred
foglalta el. A bevonuló csapatok óriási zsák-
mányhoz jutottak.

**ÓRIÁSI FESZULTSEG A NYUGATI
FRONTON.**

BERLIN, márc. 20. A Vorwaerts hadi-
tudósítója jelenti: A nyugati arcvonalon
olyan óriási a feszültség, hogy minden pill-
anatban kirobbanhat. E pillanatban nem
tudhatni, hogy melyik fél fog támadni. A
St. Quentin és Lille közötti szakaszon az el-
lenség leghevesebb akciójára számítani, itt
a legerősebb a felderítő szolgálat. A néme-
tek itt is igen erősen felkészültek.

(Szöveg folytatása a IV. oldalon).

Apróhirdetések.

E rovatban minden szó 10 fillér; vastagbba
szedett szó 20 fillér; legkisebb apróhirdetés tíz
szó. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot,
hogy neki nem megfelelő tartalmu apróhirdeté-
sek közlését megtagadja és az esetleg már lefi-
zetett hirdetési díjat visszaadja.

MA ERKEZETT U. KÖNYVEK: Schott's
kiadása zeneművek. Óriási választék. Darabja 50
fillér. — Glyn: Halcyon. — Bónyi: Boldog asz-
szony. — Szöllösi: Párbaj a corson. — Drasche:
Az átkozott pénz.

Gyakorlott német nyelvtanítónő hetenkint
három órát ad havi husz koronáért. Cím: Via
Cappuccini 12 II. em. özv. Schön Lászlóné.

Luxus-eszónak amerikai tükörelből teljesen fel-
szerelve horgonnyal, evőeszközzel stb. motorbepi-
tésre is alkalmas. eladó. — Irásbeli érdeklölés-
sek póstaftiók 157.

MEGVÉTELRE KERESTETNEK:

Zongorák, pianók, hegedők, egyéb hangszeres
beszélőgépek, lámpák, író- és svarrogépek, bu-
torok, szőnyegek, képek, vázák, régiségek, órák,
lámpák, fotokészülékek, távcsövek, stb. „Occa-
sioni“ Commercio tér 6.

ARC-ÉS KEZÁPOLÁS, hajmosás:

SCHÖN Via Cappuccini 12 II. emelet.

MONATH-ELLA zongoratanítónő

leleckét ad. Via Caserna 3. III.

Apróhirdetéseket felvevő A TENGERPART Rt.

adóhivatala (Via Clotilde 4. I. em.) és a GIO-azala

BUS HIRLAPIRODA (Via Vinc. de Bonifazi)

ADAKOZZUNK

a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek!

REPULÓGÉP-POSTA BECS ÉS KÖZÖTT.

BECS, márc. 20. A hadügyminisztérium és a hadvezetőség hozzájárult, hogy Bécs és Kiew között katonai repülőgépekkel légi összeköttetést teremtsenek. Ma fog-fel szállni az első repülőgép. Az új légi összeköttetés postát fog közvetíteni, Kiew és Bécs között. Nemsokára más repülőgépek is fognak rendszeresen közlekedni Budapestről Bukaresten át Odesszába és esetleg Konstantinápolyba is.

A COURNEUVEI ROBBANÁS.

BERN, márc. 20. A Journal jelenti: A robbanási katasztrófa által Courneuveben és a szomszédos községekben okozott kár épületekben 10 millió frank, nem számítva a gyárberendezéseket és az elpusztult gránátok értékét.

GENE, márc. 20. Párisi lapok jelentik, hogy Párisban óriási a pánik. A jobbnőduak igyekeznek elhagyni a fővárost, a vonatok túl vannak zsúfolva. Az áldozatok számát titkolják. Ezerötszáz sebesültől beszélnek, holott a Párisból érkezők huszezer emberről tudnak, akik megsebesültek, vagy kárt szenvedtek.

A SZERBEK AZONNALI BÉKÉT AKARNAK

LONDON, márc. 20. A Times jelenti: A szerb skupesina többsége azt követeli, hogy sürgősen tegyék meg a szükséges lépéseket, az azonnali békekötés érdekében. Ezért Pasic nem akar a helyén maradni, de kérdés, hogy a király távozni enged-e? Valószínű, hogy a király a kabinetnek nagyobb mértékben enged szabad kezét.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Murai Jenő). Nyomatott a „Lloyd” Nyomda R. T. nyomdájában.

„CENTRAL” kávéház

MA ISMÉT MEGKEZDŐDNEK AZ ESTI HANGVERSENYEK DE MAYO LEO KARMESTER VEZETÉSE ALATT. Este 8-11 óráig. — Belépődíj nincs.

Ujságkihordókat (csak házhoz vitelre) jó fizetéssel felvesz esti 2 órára „A TENGERPART” kiadóhivatala Via Clotilde 4. Nő is jelentkezhet.

Előfizetőknek figyelmeztetés

Kérjük minden előfizetőnköt, kifizetésükkel hátralékban vannak, szíveskedjenek az esedékes összegot posta úton, küldőnecel vagy személyesen kiadóhivatalunkhoz Clotilde utca (Via Clotilde) 4. szám I. emelet juttatni, mivel személyesen tőlünk nagy része bevonult a katonasághoz és nincs módunkban a nyugdíjait valószínűleg előfizetőinknek hátról-hátról kifizetését végeztetni.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító GYOGYSZERTÁRA a városi toronymellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azzonali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpapok, az összes ásványvizek, toalettcikkek szépítőszerek stb. stb.

BUDAI

szálló és kávéház. Fiume, Deák-Korzó. Mindennap d. n. 5-7-ig este 8-tól 11-ig CZUTOR MIKLOS hegedűművész elsőrangú szalonzenekarával hangversenyez. Külön kávéházi italok Pontos kiszolgálás. 50 szállodai szoba. Tulajdonos BUDAI KAROLY

Irodai gyakornokot

jó fizetés mellett felvesz a Lloyd Nyomda R. T.

IMPERIAL

szálló és kávéház, Viale Deák. Fényes berendezésű új kávéház. Teljesen újonnan butorozott és átalakított szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők. Szíves pártfogást kér Panny Ferencz tulajdonos.

Tisztviselők!

Kereskedelmi alkalmazottak! Altisztek! Munkások!

Fiume és Susák területén negyedévi 6 koronáért kapják A Tengerpart-ot házhoz szállítva.

Előfizetés bármelyik naptól Via Clotilde 4. I.

Gomb, à jour és Gouuré készítés elvállaltatik a legjutányosabb árban. A n. é. közönség szíves pártfogását kérem. WEISS ES TSA, első fiumei előnyomda és kávéház. Via Adamlob

Commercio kávéház

Commercio tér.

Estéknént nagy hangverseny.

Kitűnő likörök, palackozott borok, elsőrendű pezsgők, kávé, tea, csokoládé stb.

Tisztelettel

Marceta Spiro kávé.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM

félwattos lámpákkal lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású Tungstramlámpákat

Quarnero kávéház

FIUME, Via Lod. Kossuth ESTENKÉNT EGY ELSŐRENDŰ ZENEKVINTET

hangversenye.

Kezdetre 8 órákor Belépőtídj nincs. Számos látogatást kér MINOLLI HERMANN tulajdonos

Czukorkák-Sütemények

nagyban kaphatók Neumann és Csernovitz Budapesti cég, fiumei ierakatóban, via Leopardi 9. az Andrassy térnél.

Van szerencsém a n. é. közönséget és a tisztelt mérnök és iparvállalkozó urakat értesíteni, hogy via Carducci 24. szám alatt

bádogos és vízvezeték szerelési műhelyt

nyitottam, mely kitűnő, szakszerű gépekkal van berendezve.

Mindennemű épület munkát rajz vagy modell szerint végzek. Házi vízvezeték és bádogmunkákat is jutányosan vállalok. Alkalmán raktáron tartok fürdőkádakat, gyermekádkakat és mindennemű bádogárut.

Szíves pártfogást kér magyar honfitársaitól

márc. 24.

tisztelettel

FERENC bádogmester

MONATH ELLA